Espoon kuvataidekoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2018–2019

Espoon kuvataidekoulu
Esbo bildkonstskola

Sisältö

Johdanto ja käsitteiden määrittely 3

1. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tila Espoon kuvataidekoulussa 4
1.1 Virvatuli-kyselyt 2014–2017 4
1.2 Party-työhyvinvointikysely koko henkilökunnalle 2017 4
1.3 Kestävä kuvataidekoulu -ohjelma 2017 4
1.4. Virvatuli-kyselyn tulokset ja kehittämistarpeet – Kooste kyselystä Espoon kuvataidekoulun perusopetuksen 9–12-vuotiaille oppilaille 5

2. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön osa-alueet, pitkän aikavälin tavoitteet ja toimenpiteet 5
2.1 Oppilasvalinnat 5
2.2 Häirinnän ja kiusaamisen ehkäiseminen 6
2.3 Opetuksen saavutettavuus 6
2.5 Positiiviset erityistoimet syrjinnän vaarassa olevien osalta 6
2.6 Opettajien yhdenvertaisuusosaaminen 7
2.7 Yhdenvertaisuus työyhteisössä 7
2.8 Tasa-arvon edistäminen työyhteisössä 7

3. Painopisteet ja toimenpiteet yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi Espoon kuvataidekoulussa kaudella 2018–2019 7
3.1 Rekrytointi 7
3.2 Opiskelu ja opetus 7
3.3 Hyvinvoinnin edistäminen 8
3.4 Saavutettavuuden ja esteettömyyden edistäminen 8

4. Suunnitelman toteutumisen organisointi, seuranta ja arviointi 8

5. Suunnitelman hyväksyminen 9

6. Suunnitelmasta tiedottaminen 9

7. Toimenpiteet ja ohjeet syrjinnän ehkäisemiseksi 9
7.1 Toimenpiteet oppilaan kokeman syrjinnän ehkäisemiseen 9
7.2 Ohjeet henkilöstölle syrjintä- ja häirintätapauksessa 9
7.3 Ohjeet kiusaamiseen puuttumisesta koko henkilökunnalle 10

Johdanto ja käsitteiden määrittely

Espoon kuvataidekoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päämääränä on tukea kuvataidekoulussa opiskelevia ja työskenteleviä henkilöitä hyvinvoivan opiskelu- ja työympäristön luomisessa. Suunnitelmassa esitetään Espoon kuvataidekoulun yleiset yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoperiaatteet sekä tavoitteet, ja esitetään keskeiset toimenpiteet suunnitelmakaudelle 2018–2019.

Lisäksi suunnitelmassa kuvataan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen organisointi Espoon kuvataidekoulussa sekä annetaan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistäviä toimintaohjeita. Monet kuvatut toimenpiteet ovat samalla Espoon kuvataidekoulun pysyviä kehittämissuuntia ja toimintamalleja.

Espoon kuvataidekoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma perustuu Espoon kaupungin sekä Espoon kuvataidekoulun strategiaan ja arvoihin.

Espoon kuvataidekoulu on jo strategiassaan sitoutunut edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä ehkäisemään syrjintää ja kiusaamista kaikissa toimissaan.

Suunnitelmassa on huomioitu myös Espoon kaupungin strategia ja arvot:

Espoo on asukas- ja asiakaslähtöinen. Espoo on vastuullinen edelläkävijä. Espoo on oikeudenmukainen. Toimimme avoimesti, oikeudenmukaisesti, tasa-arvoisesti, yhdenvertaisesti, inhimillisesti ja suvaitsevasti. Espoon kuvataidekoulun arvot ovat: taide esteettisten arvojen välittäjänä, oppilaslähtöisyys, hyvinvoiva työyhteisö, kestävä ja kehittyvä kuvataidekoulu sekä avoimuus ja yhteistyö.

Lisäksi yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmalla on lakiin perustuvat velvoitteet: tasa-arvolaki 609/1986, 1329/2014 ja yhdenvertaisuuslaki 1325/2014.

Espoon kuvataidekoulun päämääränä kaudella 2018–2019 on lisätä jatkuvana käytäntönä keskustelua ja kehittämistä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi sekä moninaisuutta kunnioittavan ilmapiirin luomiseksi. Tavoitteena on saada tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä niiden osana saavutettavuus ja esteettömyys osaksi moninaisen Espoon kuvataidekoulun arkea.

Espoon kuvataidekoulun työsuojelutoimikunta ja kestävän kehityksen työryhmä keskustelevat säännöllisesti kehittämistarpeista. Työntekijöiden hyvinvoinnista huolehditaan myös työsuojelun toimintaohjelman avulla, jota päivitetään vuosittain.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma koskee kaikkia Espoon kuvataidekoulussa opiskelevia ja työtä tekeviä henkilöitä, ja jokaisella Espoon kuvataidekoulun yhteisön jäsenellä on velvollisuus edistää tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista omassa ympäristössään.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa on työstetty työsuojelutoimikunnassa, ja tekstin on koonnut työsuojelupäällikkö, rehtori Maritta Poijärvi.

Käsitteiden määrittely

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön käsitteet on määritelty tarkasti, jotta yhteisön jäsenet ymmärtävät niiden merkityksen.

Tasa-arvo (tasa-arvoisuus eli samanarvoisuus)

Tasa-arvo tarkoittaa kaikkien ihmisten yhtäläistä arvoa yksilönä ja yhteiskunnan jäseninä. Suomessa ja tässä suunnitelmassa sanalla "tasa-arvo" viitataan miesten ja naisten väliseen tasa-arvoon. Tasa-arvosuunnitelman tarkoituksena on estää myös sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuus viittaa yhdenvertaisuuslain (8§ 1 momentin) mukaisiin kiellettyihin syrjintäperusteisiin: uskonto, ikä, vammaisuus, alkuperä, kansalaisuus, kieli, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy.

1. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tila Espoon kuvataidekoulussa

1.1 Virvatuli-kyselyt 2014–2017

Espoon kuvataidekoulussa on vuosina 2014–2017 ollut käytössä Virvatuli-itsearviointimalli, joka on luotu helpottamaan taiteen perusopetuksen oppilaitosten toiminnan itsearviointia.

Arviointialueina ovat olleet: Oppilaat, opettajat, oppimisympäristö, johtaminen ja yhteistyösuhteet. Arviointimallia on hyödynnetty sekä oppilaiden että opettajien viihtyvyyden arvioinnissa. Virvatuli-itsearvioinnin avulla on haluttu kehittää Espoon kuvataidekoulua osallistavammaksi, keskustelevammaksi ja läpinäkyvämmäksi. Sen avulla on pyritty myös havaitsemaan epäkohtia, kuten oppilaiden kokemaa kiusaamista. Kuvataidekoulu on kuullut myös huoltajien näkemyksiä toimintansa kehittämisestä.

Virvatuli-raporttien vastaukset on esitelty kaikille opettajille 15.12.2017 sekä johtokunnalle 12.2.2018.

Keskusteluja tasa-arvotyön tueksi käytiin oppilaiden kanssa lukuvuonna 2017–2018 ja ops-työn yhteydessä talvella 2018. Niissä keskityttiin tasa-arvoon ja kestävyyteen. Tulokset olivat samansuuntaisia virvatuli-kyselyiden kanssa.

1.2 Party-työhyvinvointikysely koko henkilökunnalle 2017

Espoon kuvataidekoulussa toteutettiin Party-työhyvinvointikysely koko henkilökunnalle joulukuussa 2017. Kyselyn tulokset käsiteltiin ryhmittäin miettien samalla kehittämisehdotuksia. Ryhmät olivat seuraavat: hallinto, alle 14 tuntia opettavat ja yli 14 tuntia opettavat. Tulokset käytiin läpi myös johtokunnassa.

Työhyvinvointi nostettiin kyselytulosten seurauksena tärkeäksi kehittämiskohteeksi. ParTy-työhyvinvointikyselyt toistetaan vuosittain koko henkilöstölle ja niiden tulosten pohjalta järjestetään tarvittaessa työnohjausta.

1.3 Kestävä kuvataidekoulu -ohjelma 2017

Kestävyystiimi on toteuttanut Espoon kuvataidekoulun kestävän kehityksen kartoituksen vuonna 2016 ja laatii sen pohjalta Kestävä kuvataidekoulu -kestävyysohjelman (toim. Mari von Boehm ja Minttu Hyytiäinen). Tiimi pyrkii auttamaan sitoutumista kestävyysajatteluun kutsumalla koko henkilöstön mukaan suunnittelemaan yhteisiä tavoitteita, pitämällä kestävyysnäkökulmia esillä kokouksissa ja näyttelyiden suunnittelussa sekä järjestämällä koulutusta. Kestävyysohjelmassa tuodaan esille myös lasten ja nuorten näkökulma. Kestävyysarvojen tulee olla perustavana pohjana kuvataidekoulun toimintakulttuurin kokonaisvaltaisessa suunnittelussa. Kestävyystiimi koordinoi kestävyysohjelman eri osa-alueiden toteutusta.

Kuvataidekoulun kestävyysajattelun päämäärät suuntaavat kulttuurisesti, ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävään toimintaan: EKOLOGINEN kestävyys – Kuvataidekoulun toiminta pyrkii mahdollisimman vähän kuluttamaan uusiutumattomia luonnonvaroja. Kuvataidekoulun toiminta tukee lasten ja nuorten kestävää ympäristösuhdetta. TALOUDELLINEN kestävyys – Kuvataidekoulun tavoitteena on olla erilaisista taustoista tulevien espoolaisten lasten ja nuorten ulottuvilla, samalla kun se tarjoaa työntekijöilleen kestävän työpaikan. SOSIAALINEN kestävyys – Kuvataidekoulussa voivat kohdata erilaiset ihmiset saman arvoisina. Kuvataidekoulussa pyritään tukemaan lasten ja nuorten itsetuntoa ja toimimaan hyvää yhteishenkeä luoden. KULTTUURINEN kestävyys – Kuvataidekoulu on kulttuurisen kestävyyden ytimessä kohtaamispaikkana taiteen äärellä. Kuvataidekoulun opetuksessa käsitellään laajasti visuaalista kulttuuria ja tarkastellaan sen historiaa ja nykyisyyttä tutustuen erilaisiin kulttuureihin ja niihin liittyviin ilmiöihin.

1.4. Virvatuli-kyselyn tulokset ja kehittämistarpeet – Kooste kyselystä Espoon kuvataidekoulun perusopetuksen 9–12-vuotiaille oppilaille

Kysely Espoon kuvataidekoulun 9–12-vuotiaille oppilaille toteutettiin joulukuussa 2017. Vastausprosentti oli 10,8. Kyselyyn vastaajista 80 prosenttia oli tyttöjä, 20 prosenttia poikia ja muun sukupuolen edustajia 0 prosenttia. Valtaosa, 37 prosenttia, vastaajista oli Tapiolan opetuspisteestä, joka on Espoon kuvataidekoulun suurin opetuspiste, sekä Olarista ja Leppävaarasta. Enemmistö vastaajista oli 10–11-vuotiaita, ja he olivat olleet oppilaina 0–4 vuotta.

Suurin osa vastaajista oli samaa mieltä siitä, että oli tyytyväinen omaan kehittymiseensä kuvataiteen eri osa-alueilla. Kuvan painamisessa (grafiikka), valokuvauksessa ja materiaalien tuntemuksessa vastaajat kokivat, että he olisivat voineet kehittyä vielä enemmän. 9–12-vuotiaat vastaajat olivat saaneet kuvataideharrastuksestaan eniten luovuutta, mielikuvitusta, keskittymiskykyä ja ilmaisutaitoa. Kysymyksissä, jotka koskivat motivaatiota, oppilaat kokivat kuvataiteen harrastamisessa tärkeimmäksi sen, että se on mukavaa, oppii uutta ja tulee taitavaksi sekä mielikuvituksen kehittymisen. Vähiten tärkeäksi oppilaat kokivat päättötodistuksen saamisen kuvataidekoulusta. Avoimessa vastauksessa oppilaat kokivat tärkeiksi myös esimerkiksi kaverit, tekemisen monipuolisuuden, palautteen saamisen, hyvän ryhmähengen, sen, että saa olla oma itsensä, kivan/hyvän opettajan, omat taidot kehittyvät ja hauskanpidon.

Suurin osa oppilaista saapuu tunneille hyvällä mielellä ja poistuu sieltä myös samoissa tunnelmissa. Oppilaat arvioivat oman opettajan toiminnan hyväksi. Oppilaat ovat samaa mieltä esimerkiksi siitä, että opettaja kohtelee kaikkia oppilaita tasapuolisesti, ottaa oppilaan huomioon, ja osaa opettamansa asiat hyvin. Oppilaat kokevat, että tehtävät tunneilla ovat kiinnostavia, monipuolisia ja sopivan vaikeita. Neljä oppilasta 53 vastaajasta on nähnyt tai itse kokenut kiusaamista. Kaksi oppilasta ei ole kertonut tapahtuneesta opettajalle, mutta he jotka ovat kertoneet, kokevat, että opettaja on puuttunut kiusaamiseen ripeästi.

Virvatuli-kyselyjen tuloksissa nousi kehittämiskohteena esiin opetuksen saavutettavuus. Oppimisympäristöjen tulisi olla saavutettavissa kaikille ja liikkuminen opetustiloissa esteetöntä liikuntarajoitteisille.

2. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön osa-alueet, pitkän aikavälin tavoitteet ja toimenpiteet

2.1 Oppilasvalinnat

Oppilasvalinnan periaatteet noudattavat oppilaitoksen opetussuunnitelmaa. Oppilasvalinnan kriteerit on auki kirjoitettu; perusteet ovat yhtäläiset. Oppilaat valitaan kuvataidekouluun ilmoittautumisjärjestyksessä. Pääsykokeita ei järjestetä.

2.2 Häirinnän ja kiusaamisen ehkäiseminen

Espoon kuvataidekoulussa ei hyväksytä kiusaamista eikä häirintää, ja koko henkilökunta toivoo, että mahdollisesta kiusaamisesta kerrotaan heti opettajalle ja vanhemmille, jolloin asiaan voidaan puuttua. Epäasialliseen käytökseen puututaan välittömästi. Kiusaamista pyritään ehkäisemään keskustelemalla vuosittain lukuvuoden alussa jokaisessa opetusryhmässä kiusaamisesta ja siihen puuttumisesta ja että havaitsevan oppilaan tulisi kertoa siitä opettajalle tai vanhemmalle, jotta asiaan voidaan puuttua.

Toimenpiteet: Kiusaamistilanteista keskustellaan opettajan, oppilaan sekä oppilaan huoltajien kesken. Myös rehtori on tarpeen mukaan keskustelussa mukana.

2.3 Opetuksen saavutettavuus

Kaikille oppilaille pyritään järjestämään kohtuullisin mukautuksin mahdollisuus osallistua opetukseen. Opetussuunnitelma antaa mahdollisuuden opetuksen yksilöllistämiseen oppilaan edellytyksien mukaan.

Kuvataidekoulun fyysistä esteettömyyttä kehitetään. Esteettömässä ympäristössä kaikki pystyvät toimimaan tasavertaisesti riippumatta henkilökohtaisista ominaisuuksista, jotka liittyvät näkemiseen, kuulemiseen, liikkumiseen, ikään, oppimisvaikeuksiin tai muihin tekijöihin. Opetuksen mukautuksessa ja esteettömyyden kehittämisessä otetaan huomioon kuvataidekoulun käytössä olevat resurssit, henkilöstön määrä, ryhmäopetuksen edellytykset sekä käytössä olevat opetustilat.

Toimenpiteet: Opetuksen sisältöjä, menetelmiä ja oppimisympäristöjä kehitetään niin, että ne ottavat huomioon jokaisen oppijan yksilölliset lähtökohdat. Opetuksen saavutettavuutta tuetaan koko henkilöstön täydennyskoulutuksella, esteettömyyskartoituksella sekä luomalla opetustilanteiden järjestyssäännöt oppilaiden ja opettajien kanssa yhteistyössä.

2.4 Oppimisen arvioiminen

Arvioinnissa noudatetaan oppilaitoksen opetussuunnitelmaa. Opetushallituksen vahvistamien opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti arvioinnin perusteet on kirjoitettu auki ja arvioinnin perusteet ovat kaikkien tiedossa. Opettajat noudattavat arvioinnin kriteereitä.

Toimenpiteet: Monipuolista oppimisen arviointia kehitetään uuden opetussuunnitelman mukaisesti. Yhteisistä arvioinnin käytännöistä tai toimintatavoista sovitaan yhdessä opetushenkilöstön kanssa.

2.5 Positiiviset erityistoimet syrjinnän vaarassa olevien osalta

Erityisen tuen tarvetta eri oppilasryhmissä voidaan selvittää havainnoimalla arjen sujumista sekä keskustellen. Kohtuullisin mukautuksin, esimerkiksi pienentämällä ryhmäkokoa tai ottamalla ryhmään avustaja, pyritään varmistamaan kaikkien osallistumismahdollisuus opetukseen yhdenvertaisesti. Opetuksen järjestelyjä voidaan monipuolistaa, jos näin voidaan ehkäistä syrjintää. Opetuksen mukautuksessa otetaan huomioon kuvataidekoulun käytössä olevat resurssit, henkilöstön määrä ja opetustilan luonne.

Toimenpiteet: Opetusjärjestelyjä monipuolistetaan ja mukautetaan kohtuullisesti niin, että erityistä tukea tarvitsevilla oppilailla on mahdollisuus osallistua opetukseen.

2.6 Opettajien yhdenvertaisuusosaaminen

Oppilaitoksen yhdenvertaisuussuunnitelma käydään läpi oppilaitoksen henkilöstökokouksissa. Yhdenvertaisuussuunnitelma on henkilöstön saatavilla. Kehityskeskusteluissa voidaan varmistaa yhdenvertaisuusosaamisen kehityskohteita. Henkilöstölle voidaan järjestää yhdenvertaisuuskoulutusta.

Toimenpiteet: Yhdenvertaissuunnitelman toimenpiteiden toteutuminen varmistetaan henkilöstökoulutuksen ja kehityskeskustelujen avulla.

2.7 Yhdenvertaisuus työyhteisössä

Ketään ei aseteta työyhteisössä epäsuotuisaan asemaan ikänsä, elämänkatsomuksensa, vakaumuksensa, mielipiteensä, etnisen taustansa, kielensä, sukupuolisen moninaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen, vammaisuuden tai terveydentilan perusteella.

Toimenpiteet: Kuvataidekoulun työyhteisössä tuetaan yhteisöllisyyden hyvää kehitystä. Kuvataidekoulu antaa tilaa moninaisuudelle. Tiedostetaan tavat, puhetyylit ja eleet arjen kohtaamistilanteissa ja ymmärretään niiden vaikutuksen yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon. Luodaan erilaisuutta hyväksyvää ja rikastuttavaa ilmapiiriä.

2.8 Tasa-arvon edistäminen työyhteisössä

Espoon kuvataidekoulu on sitoutunut toimimaan tasa-arvoisena työnantajana, joka tekee valintansa pätevyyden, osaamisen ja soveltuvuuden perusteella. Rekrytointiprosessit ovat oikeudenmukaiset, selkeät ja läpinäkyvät ja ne mahdollistavat tarkoituksenmukaiset painotukset eri tehtäviin.

Palkkojen perusteissa noudatetaan Yksityisen opetusalan työehtosopimuksia. Työn vaativuuden arviointia ja henkilökohtaisten lisien kriteereitä on laadittu yhdessä henkilöstön kanssa, ja niitä kehitetään edelleen.

3. Painopisteet ja toimenpiteet yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi Espoon kuvataidekoulussa kaudella 2018–2019

3.1 Rekrytointi

Espoon kuvataidekoulu on sitoutunut toimimaan tasa-arvoisena työnantajana, joka tekee valintansa pätevyyden, osaamisen ja soveltuvuuden perusteella. Rekrytointiprosessit ovat oikeudenmukaiset, selkeät ja läpinäkyvät ja ne mahdollistavat tarkoituksenmukaiset painotukset eri tehtäviin.

3.2 Opiskelu ja opetus

Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon kiinnitetään huomiota toimintakulttuurin kehittämisessä. Tiedotus ja viestintä suunnataan tasapuolisesti kaikille sukupuoleen, ikään tai etniseen taustaan katsomatta. Uusien opetussuunnitelmien jalkautuksessa lukuvuonna 2018–2019 kiinnitetään huomiota pedagogiseen saavutettavuuteen sekä oppimisen arvioinnin yhdenvertaisten käytäntöjen ja toimintatapojen kehittämiseen.

3.3 Hyvinvoinnin edistäminen

Espoon kuvataidekoulussa toteutetaan vuosittain työhyvinvointikysely sekä oppilaille suunnattu kysely.

Kyselyissä on huomioitu tasa-arvo-ja yhdenvertaisuusnäkökulma. Toimenpiteenä huolehditaan siitä, että kyselyissä on jatkossakin omat kysymyksensä tai väittämänsä tästä näkökulmasta, erityisesti liittyen epäasialliseen kohteluun.

Maaliskuussa 2018 on aloitettu hallinnon toimenkuvien tarkistaminen. Keväällä 2018 aloitetaan työnohjaus yli 14 tuntia opettaville opettajille. Työnohjausta jatketaan tarvittaessa jatkuvana käytäntönä.

Kaikissa opetuspisteissä tehdään vuosittain riskikartoitukset sekä työpaikkaselvitykset kolmen vuoden välein yhdessä lääkärikeskus Aavan kanssa.

3.4 Saavutettavuuden ja esteettömyyden edistäminen

Kuvataidekoulu on ottanut Tajua mut! -toimintamallin käyttöön.

Kevään 2018 oppilaspaikkahaussa kokeillaan pienryhmäkuviksen tarjoamista hakijoille.

Käynnistetään kuvataidekoulun saavutettavuus- ja esteettömyyskartoitus.

Tutkitaan tiedotuksen parantamista myös näkö- ja kuulovammaisille kuvataidekoulun verkkosivuja uudistettaessa.

4. Suunnitelman toteutumisen organisointi, seuranta ja arviointi

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön tarkoituksenmukainen organisointi on edellytys Espoon kuvataidekoulun arvojen sekä erityisesti yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kehittämiselle ja seurannalle. Kaudella 2018–2019 yhdenvertaisuus-ja tasa-arvotyö sidotaan osaksi työsuojelutoimikunnan ja keke-ryhmän toimintaa. Rehtori on vastuussa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöstä. Työtä tukevat myös muut oppilaitoksen toimintaa ohjaavat ohjeistukset ja suunnitelmat mm. kielelliset linjaukset, saavutettavuus, henkilöstösuunnitelma sekä kyselyt ja kartoitukset, mm. henkilöstökysely, palkkakartoitus ja työpaikkaselvitykset. Myös työterveyshuolto vastaa omalta osaltaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön tukemisesta.

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisen arviointia ja seurantaa varten kerätään tietoa seuraavilla tavoilla:

Työyhteisössä
- kyselyt henkilöstölle
- kehityskeskustelut

Oppilaiden osalta
- kehityskeskustelut (opettaja ja rehtori)
- keskustelut oppilaiden kanssa
- sisäisen arvioinnin kyselyt

Espoon kuvataidekolun yhdenvertaisuus ja tasa-arvotyötä ohjaa vuosikello, jossa pääpainopisteet ovat syksyllä lukukauden alkaessa ja keväällä lukukauden päättyessä, jossa arvioidaan vuoden toimintaa.

5. Suunnitelman hyväksyminen

Espoon kuvataidekoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta on pyydetty kommentteja työsuojelutoimikunnalta, koko henkilökunnalta ja johtokunnalta 3.–8.4.2018. Johtokunta on hyväksynyt suunnitelman kokouksessaan 12.4.2018.

6. Suunnitelmasta tiedottaminen

- mahdollisimman laaja jakelu
- henkilöstölle tiedotteissa, henkilöstökokouksissa, opettajan oppaissa
- tiedotteet vanhemmille ja oppilaille, opettajat kertovat asiasta oppilaille myös tunneilla

7. Toimenpiteet ja ohjeet syrjinnän ehkäisemiseksi

7.1 Toimenpiteet oppilaan kokeman syrjinnän ehkäisemiseen

- ohjataan oppilaita toista arvostavaan ja kannustavaan toimintatapaan ryhmässä
- rakennetaan ryhmähenkeä ja myönteistä toimintatapaa yhdessä oppilaiden kanssa
- vanhemmille hyvän mielen toimintaohjeet: ohjeet, keneen ottaa yhteyttä
- toimintatavoista sovitaan yhdessä oppilaiden kanssa
- oppilaita rohkaistaan puuttumaan ja kertomaan syrjintää, kiusaamista tai sukupuolista tai muuta häirintää koskevista kokemuksista opettajalle tai kelle tahansa Espoon kuvataidekoulun henkilökunnasta

7.2 Ohjeet henkilöstölle syrjintä- ja häirintätapauksessa

Henkilöstöä koulutetaan syrjintätilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi myös sukupuolisen häirinnän osalta. Organisoidaan syrjinnän ja häirinnän ehkäisytyö. Luodaan työyhteisöön vakiintuneita, tiedostettuja ja yhteisesti hyväksyttyjä menettelytapoja. Luodaan yhdessä työyhteisön pelisäännöt. Koulutetaan henkilöstöä työyhteisötaidoissa. Työnohjausmahdollisuus järjestetään.

Ohjeet henkilöstölle
Jos kuvataidekoulussa ilmenee tilanteita, joissa havaitset syrjintää, voit ilmoittaa siitä rehtorille tai työsuojeluvaltuutetulle. Tällaisen tilanteen ei tarvitse koskea sinua.

Toivottavaa on, että mietit, voitko jollain tavoin puuttua tai vaikuttaa tilanteeseen itse. Jos mahdollista, ota asia puheeksi ja keskustele asiasta suoraan henkilön kanssa, jonka epäilet käyttäytyvän epäasiallisesti kiusaamistarkoituksessa.

Ota yhteyttä
- työsuojeluvaltuutettu tietää työympäristöön ja työyhteisön tilaan liittyvistä työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen vaikuttavista asioista.
- luottamusmies opastaa palkka- ja työsuhdeasioissa.
- rehtori keskustelee esimiehenäsi ja työsuojelupäällikkönä edellisten lisäksi kaikista työhön kuuluvista asioista.
- Apulaisrehtoria koskevissa kiusaamisepäilyissä otetaan yhteyttä rehtoriin ja rehtoria koskevissa kiusaamisepäilyissä johtokunnan puheenjohtajaan.
- Jos asia vaatii lisäkäsittelyä, seuraava taso on Aluehallintovirasto ja siellä työsuojeluvastuualue.

7.3 Ohjeet kiusaamiseen puuttumisesta koko henkilökunnalle

Koulussa ei hyväksytä kiusaamista missään muodossa.

- Oppilaille ilmoitetaan jo lukukauden alussa, että kiusaamista ei sallita, ja sitä kokiessaan tai huomatessaan on aina mahdollista puhua opettajan kanssa. Jos opettajalle kertominen on hankalaa, voi asian ottaa kotona puheeksi ja perheen aikuiset voivat tuoda tiedon opettajalle.
- Kiusaamista voidaan ennaltaehkäistä kiinnittämällä huomiota ryhmän muodostumiseen.
- Koko ryhmän kanssa voidaan käydä keskustelua ryhmässä viihtymisestä ja yhdessä työskentelyn tunnelmista. Voidaan etsiä yhdessä oppilaiden kanssa hyviä yhteistyön tapoja ja yhteisiä pelisääntöjä. Mitä ajatuksia oppilailla on siitä, kuinka yhdessä viihdytään.
- Jos kiusaamista huomataan, otetaan asia puheeksi heti.

1. Opettaja puuttuu tilanteeseen, ja kertoo, että kiusaaminen ei ole hyväksyttyä.

2. Opettaja selvittää, mitä on tapahtunut.

- Joskus tilanne voi olla niin epämääräinen, että koko ryhmän kanssa keskustelu on hyväksi tilanteen selkeyttämiseksi.
- Jos osapuolet ovat selvillä, opettaja keskustelee heistä jokaisen kanssa erikseen.
- Opettajan on hyvä kirjata muistiin tapahtumien kulku ja keskustelut.

3. Opettaja sopii oppilaiden kanssa, ketkä asiaa selvittävät ja kuinka tilanteesta jatketaan eteenpäin.

- Tarvitaanko avuksi muita aikuisia, rehtoria tai vanhempia? Tähän vaikuttaa tilanteen vakavuus ja opettajan mahdollisuudet käyttää aikaa tilanteen sovitteluun oppitunnin ohessa.
- Voidaanko jo nyt tilanteen selvittyä löytää yhdessä ratkaisu ja sopia siitä, kuinka jatkossa toimitaan?
    - Jos ratkaisu saadaan tehtyä, voidaan tehdä yhteinen sopimus, joka allekirjoitetaan, lyödä kättä päälle tai muutoin vahvistaa sovittu, jotta kaikki osapuolet ovat selvillä siitä, mitä on sovittu. Tässä jokainen toimii varmastikin persoonallisella ja tilanteeseen sopivalla tavalla.
    - Opettaja seuraa sopimuksen pitävyyttä ja tarkistaa tilanteen esim. niin, että keskustelee oppilaiden kanssa uudelleen jonkin ajan kuluttua.

4. Opettaja on yhteydessä vanhempiin, jotta he tietävät mitä on tapahtunut ja mitä on sovittu. Opettaja on yhteydessä myös rehtoriin, jotta hänkin on asiasta tietoinen.

- Opettaja kertoo oppilaille, että viesti asiasta lähtee kotiin ja rehtorille.

5. Rehtori kutsuu kiusaajan ja kiusatun sekä heidän vanhempansa palaveriin koululle.

6. Tilannetta seurataan ja asiaan puututaan nopeasti uudestaan, jos yhdessä sovittu ei pidä ja kiusaaminen ei lopu.

- Silloin mietitään uudelleen, tarvitaanko vanhemmat ja rehtori mukaan selvittämiseen ja käydään asiat läpi uudelleen.
- Tiedotetaan myös asianosaisille, kun kiusaaminen on loppunut.